

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrt leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemanje pa za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vin., za četrt leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserate) vzprejemlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 26. decembra 1902.

„NOVICE“ zaključujejo z današnjo številko svoj 60. tečaj in s tem tudi svoj zadnji tečaj. Pričujoča številka „Novic“ je zadnja, z njo **ponehajo „Novice“ izhajati.** Politično življenje na Slovenskem so sicer „Novice“ **obudile** in dolga leta **vodile**, a **naposled** se je to politično življenje **razvilo** tako, da „Novic“ **ni več treba.** Heine pravi o Indijancih: „Kadar mali dorasejo, ubijejo starce“. V gotovem smislu velja to povsodi. Kadar mali dorasejo, se morajo starci umakniti. In tako **se umaknejo letos tudi „Novice“.** Pri tem pa imajo zavest, da jim je **v zgodovini slovenskega naroda zagotovljeno častno mesto.** Spominjajoč se hvaležnega srca ustanovitelja in prvega urednika „Novic“ dr. Janeza Bleiweisa, ki je z „Novicami“ oživil slovenski narod iz spanja, in njegovega naslednika ces. svetnika Ivana Murnika, izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem prijateljem in sotrudnikom lista.

Založništvo in uredništvo.

Politični oddelek.

Elektrika v ljubljanski okolici.

Med Loko in Ljubljano se zadnji čas krošnjari z elektriko.

Od različnih strani nam dohajajo vprašanja, ali se bode res napeljala električna razsvetljava, tako da bode plavala Šmarna gora v žareči luči.

Ta novica se nam je koj od kraja zdela malo verojetna in sumljiva, ker vemo, da taka podjetja stanejo milijone in milijone, na drugi strani pa vemo, da takih milijonarjev v ljubljanski okolici ni.

Poizvedeli smo, da so v resnici dobila županstva ljubljanske okolice vabila, naj svoje ceste in pota odstopijo za postavljanje drogov, po katerih bi se razpenjala elektrovodna žica.

Tudi se nam poroča, da krožijo pri posameznih kmetovalcih tiskane pole, na katerih bi vsak podpisal, koliko električnih svetilk si želi.

Po čem bo taka svetilka, pa ni zapisano, ako ravno je to za vsakega podpisalca najbolj imenitna stvar; tudi ni rečeno, katera letna številka se bo takrat pisala, ko bo priromala po tistih žicah električna luč.

Sedaj pa smo poizvedeli, da je tisti podjetnik, ki obeta ljubljanski okolici to električno srečo, gospod Tomaž Pavšlar, lastnik mlina ob Kokri pri Kranju.

Kakor se v obče sodi, pa gospod Pavšlar nima niti znanja, niti denarja, da bi mogel tako napravo zidati in čez hribe in doline napeljati.

Sploh so pa ravno sedaj za električna podjetja tako slabi časi, da še velike in bogate družbe, ustanovljene nalašč za električne priprave, slabo delujejo in se ogibajo novih naprav, ker že stare težko dihanje.

Akoravno mi prav radi priporočamo in podpiramo vsako podjetje, ki ima za gospodarski razvoj in napredek naše domovine pomen, ne moremo za te v zraku in v oblakih viseče obljube gospoda Pavšlarja se ogreti in jih priporočati, nasprotno, moramo občinskim predstojništvom in posameznim kmetovalcem najtopleje priporočati, naj bodo zelo previdni pri takih obvezah in izjavah, ker iz tega pridejo največkrat le same sitnosti, nepotrebna pota in pravdne nadloge.

Še bolj pa se bojimo, če bi v poznejših časih prišel kak resen podjetnik, da bi ljudje ne imeli več zaupanja in da bi morebiti bili vezani na kako prijavo, ki bi jim kakor coklja delala ovire in jim zabranila podpirati boljše električne obljube.

Za družbo sv. Cirila in Metoda.

Ob veliki skupščini v Ilirski Bistrici, 7. avgusta t. l. smo Vam Slovencem povedali, da z našo družbo ni slabo: saj Vam svojega ugodnega stanja prikrivati nismo v stanu. Celo dosti dobro je bilo družbi takrat glede na mali narod, ki jo mora oskrbovati. A od tistega dne so minuli 4 meseci; vsak mesec pa nam provzroča stroškov povprečno 2600 K. Zato porabimo le prezgodaj svote, kojih nam donašajo razni Vaši sestanki ali razne naše nabirateljice in nabiratelji med narodom. — Veselic, da bi nam bile nesle, nad mero, pa tudi sploh ni bilo to dolgo dôbo skoraj nikakih. — Le samo naša mladež se je bila dvignila tekom svojih velikih počitnic ter je igrala nam v prid tu in tam po slovenski zemlji, donašajoč nam tem potom mesto Vaših velikih — vsaj svojih malih prispevkov. Mladina — ki se s podobnostimi izobrazuje neverjetnim načinom — Vam je odraščenejšim s to svojo domorodno vnemo prižgala bila tudi v skrbi za našo družbo pravo luč predsvetilko.

Zato nam gre to prilično resnoben glas preko slovenskega naroda, povdarjajoč to vtemeljeno resnico: da smo se začeli bati za družbo.

Vi pa, Slovenci, ob taki naši bojazni — kakor Vam drago. Če hočete, da vstavi družba svoje delovanje — to Vaš prav; a mi dobivamo danes in bomo za vso prihodnost družih nazorov — to naš prav!

Ko smo Vam s pričujočim naslikali resnico in smo teh nazorov, da Vam je vendar mar naše družbe, prosimo: prekosite od slej čč. dame in gospodje, dekleta in mladeniči drug drugega, družbinemu domu darov nabirajoč in shodov — takih ali takih — prirejajoč.

V Čehih ga ni niti sestanke, da ne bi šla pušica na okrog ter bi se ne metalo v njo malo ali veliko za ondotno družbo Sv. Cirila in Metoda, t. j. za „Osrednjo Matico“. Češki narod drži „Osrednjo Matico“ po konci. Saj se pa s takim običajnim nabiranjem

tudi nikdo ne nadleguje. Novčič zadostuje, ki ga po sameznik daruje. Dober novčič, če ni forinta. Tudi iz novčičev postanejo tisočaki. Tako je v Čehih pravilo — in taka je pri Slovencih izjema. — Da bi vsak Mohorjan daroval v nas le samo novčič, kaki nam dohodki! Nam eden novčič v prid — Vam pa, koliko Vam jih gre dan za dnem v dim — morda v neprid.

Vsak Vaš praznik naj bi Vam bil družbin praznik; vsak Vaš sestanek ob enem družbin sestanek; vsaka veselica družbina veselica Veselim in žalostnim prilikam oblažilo naj bi Vam bil tak Vaš naši družbi namenjeni dar.

Zrno do zrna pogača; kamen do kamena palača.

Mi ne prosimo zastonj; a tudi delali ne bi radi — oprostite nam odkritosrčnim — tudi delali ne bi radi zastonj.

Poglejte v naše šole — vabimo Vas — in videli boste, kako se v njih uči. Vabimo Vas, posebno čč. dame v Trst, v Velikovec, na Muto, v Maribor, v Celje, v Tržič, na Goriško — povsod tje, kamor sega Vaša narodna podpora. Ne bojimo se namreč glede dobrovitosti naših šol in naših učnih moči nobenega tekmovanja na slovenski zemlji. — In to hoče nekaj reči ob priznано dobrem slovenskem učiteljstvu in dobrih slovenskih šolah. — Nekatero merodajne dame in gospodje so v tej ali drugi navedenih šol že bili in se niso mogli o njej dosti nahvaliti. — A pridite vsi!

Družba je storila do danes veliko; dozdeva se nam, da več, kot je kdo mogel od nas pričakovati. Stori naj pa zanjo tudi vsak malo. Iz tega pomnoženega Vašega malega bode — naše novo veliko.

Družbine podružnice, ki spite in spite časih vprek ponavljanim vodstvenim opominom — ve, ki spite prav dostikrat sredi med darežljivim in imovitim ter narodno zavednim našim ljudstvom — Vam pa, če se ne ganete koj, ne zapiše prihodnja slovenska zgodovina laskave sodbe.

Opravičevati se utegneta: Strankarski boj! Kaj, strankarski boj? Ne živé li udje vodstvenega odbora tudi sredi med bojujočimi se brati? In morda so stali vsaj nekateri njih že na kočljivejih postojankah, nego kdo med Vami. A svojemu narodu v ljube niso poznali niti v najhujših letih ne ene stranke. Poznali so le eden celoskopen, vseslovenski narod. Od družbinega pričetka do danes so vstrajali: bliža se že druga desetica let. Če ti morejo in če so ti mogli, kako da bi Vi ne mogli v tem usodepolnem slovenskem boju?

Če se, Slovenci, ne odzovete temu našemu pozivu, uverili ste nas, da ste s tem tudi družbinemu vodstvu namignili, kaj mu storiti.

V nas Slovencih se je zidalo veliko — a tudi podrlo že veliko. — Saj nas umete.

Govorili smo Vam s temi besedami dosti jasno. Kadar bo prepozno, rojaki — to gledamo v naprej — potem bodo mnogi o Vas govorili veliko; govorili